

Чырвоная Зьмена

№ 72 (1341) | НЯДЗЕЛЯ, 29-га сакавіка 1931 г.

**ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ**
Орган ЦК і Менгаркому ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:
1 месяц 30 кап.
3 месяцы 90 .
6 месяцаў 1 р. 80 .
1 год 3 р. 60 .
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольная 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАННЯ X.

Копіт асобнага № — 2 кап.

Усім РКК РСІ

Адабрачы мерапрыемства ЦК ЛКСМБ аб правядзенні ўсебеларускага рэйду „ЛК“ па правярцы ходу і становішча падрыхтоўкі да вяснянай сяўбы, які прызначан на 1-е красавіка, ЦКК РСІ прапануе ўсім РКК-РСІ аказаць практычную дапамогу камсамолу ў правядзенні гэтага важнейшага мерапрыемства і стаць на чале кіраўніцтва рэйдам „ЛК“.

Аб выніках рэйду паведаміць ЦКК РСІ не пазьней 3-га красавіка.

За Наркома ЦКК РСІ ІВАНОЎ.

Францыя пагражае разарваць гандлёвыя дагаворы з Нямеччынай і Аўстрыяй

ПАРЫЖ, 27. — Камісія палаты дэпутатаў па мытных пытаннях прыняла аднагалосна рэзолюцыю, у якой заклікае міністра замежных спраў і міністра гандлю „катэгорычна супрацьціць канчатковаму складанню мытнага саюзу паміж Аўстрыяй і Нямеччынай і на выпадак калі пратэст ня будзе мець вынікаў безадкладна разарваць гандлёвыя дагаворы з Нямеччынай і Аўстрыяй, як гэта прадугледжана ў дагаворах, шляхам папярэджання за тры месяцы“.

Далей рэзолюцыя настойвае на тым, каб французскі ўрад пачаў перагаворы з другімі еўрапейскімі дзяржавамі з мэтай прыцягнуць іх да акту разрыву дагавораў на выпадак калі іх супольныя дзеянні накіраваныя супроць складання аўстра-нямецкага саюзу, пацярпяць няўдачу. Гэтыя дзяржавы павінны вывучыць пытанне аб складанні агульнай згоды ў форме шматбаковага дагавору, які павінен замяніць двухбаковую згоду дзяржаў паміж сабою.

БЭРЛІН, 27. — Гандлёвая і мытная камісія французскага парламента прыняла рашэнне аб безадкладным разрыве гандлёвых дагавораў з Нямеччынай і Аўстрыяй на выпадак калі французскія пратэсты супроць складання аўстра-нямецкага мытнага саюзу застануцца без вынікаў.

Офіцыйныя нямечцкія колы лічаць, што гэтае рашэнне з'яўляецца спробай пусціць пыл ў вочы. Ужо тры месяцы таму навад французскі, па ўсім нявызначнаму выпадку пагражаў ануляваннем гандлёвага дагавору з Нямеччынай. У такім жа духу выказаўся французскі міністр гандлю Олен 22 лютага, калі заявіў у парламенце, што „Францыя ў першую чаргу павінна перагледзець свае мытніцкія стаўкі ў таваразвароце з Нямеччынай“.

Гэта паказвае, што французскі ўжо даўно носіцца з думкай ануляваць гандлёвы дагавор з Нямеччынай, бо за апошнія гады гандлёвы баланс паміж Нямеччынай і Францыяй стаў актыўным на карысць Нямеччыны.

„Найэс Вінер Тагблят“ запэўнівае, што аўстра-нямецкі саюз можа служыць зброяй для антысавецкай барацьбы

ВЕНА, 27. — Орган цяжкай прамысловасці „Найэс Вінер Тагблят“ стараецца рассяець апаскі Францыі з прычыны проэкту аўстра-нямецкага мытнага саюзу. Газета запэўнівае, што гэты саюз дасканала можа служыць зброяй антысавецкай барацьбы. Сучасная разгубленая Еўропа аказалася б бяспрыгоднай перад савецкай пагрозай. Толькі

белавардзейскае аб'яднанне паасобных краін дало б Еўропе магчымасць абараніцца. Але гэта тлумачэнне павінна перакроціць за вузкія рамкі эканомікі, хаця асновай не павінны застацца эканамічныя інтарэсы. Таму аўстра-нямецкі саюз мог бы быць першым крокам на шляху да кансолідацы заходняй Еўропы.

Урад Саксоніі выдаў забарону, накіраваную супроць агульна-нямецкага з'лёту моладзі

БЭРЛІН, 26. — Урад Саксоніі забараніў усе сходкі і дэманстрацыі пад пад акрытымі неба на час ад 23 сакавіка па 7 красавіка. Гэтай забарона накіравана непасрэдна супроць рэвалюцыйных рабочых і асабліва супроць агульна-нямецкага з'лёту моладзі, які павінен адбыцца 5-га красавіка.

На здымку: Дэманстрацыя гамбургскіх рабочых, пратэстуючых супроць забойства фашысцкай рабочага тав. Генінга.

Дзесятая частка беспрацоўных у Нямеччыне прыпадае на Саксонію

БЭРЛІН, 24. — 3 усіх вобласцей Нямеччыны Саксонія найбольш цяжка перніць ад эканамічнага крызісу. У студзені 1931 году ў Саксоніі лічылася 582.000 беспрацоўных, у лютым гэты лічба вырасла да 594.000. Такім чынам, амаль дзёся-

тая частка ўсіх беспрацоўных у Нямеччыне прыпадае на Саксонію. „Франкфуртэр Цейтунг“ падкрэслівае, што толькі тры прадпрыемствы ліка атрымалі заказы ад СССР, так-сяк трымаюцца.

Да ўсіх колгаснікаў і аднаасобнікаў— беднякоў і сярэднякоў (3 адовы 3-га з'езду колгаснікаў)

Таварышы! Мы, прадстаўнікі 5.180 колгасаў і 160.000 бедняцка-сярэдняцкіх гаспадарак, што аб'ядналіся ў колгасы, сабраліся на 3-ці ўсебеларускі з'езд для таго, каб аб'явіць пытанні неабходнасці рашучага ўзмацнення тэмпаў калектывізацыі, як лепш арганізаваць колгасную гаспадарку, як хутчэй узняць таварнасць нашых колгасаў, што і як трэба рабіць, каб забеспечыць большавіцкае працягненне надыходзячай вясняной сяўбы.

Абавязаваны вынікі колгаснага будаўніцтва за апошнія два гады, мы са здзяўленнем заяўляем, што пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі мы дасягнулі вялікіх поспехаў у калектывізацыі і арганізацыі калектывнай гаспадаркі.

Калі два гады таму назад, колгаснікаў было яшчэ надта мала, налічвалася толькі каля 8.000 калектывізаваных гаспадарак, то да 2-га з'езду колгасы ўжо ўступіла звыш 160.000 бедняцка-сярэдняцкіх гаспадарак БССР. Пад кіраўніцтвам рабочай класнай мы вядзем рашучую барацьбу з кулацтвам і практычна ажыццяўляем задачу ліквідацыі кулацтва, як класу, разгортваючы суцэльную калектывізацыю.

Наша калектывная гаспадарка, ня гледзячы на буйныя недахопы ў арганізацыі прадукцыйнасці працы, дае большы ўраджай, больш прыбытку і больш карысці, чым ваша аднаасобная.

Колгасныя палі, апрацаваныя калектывна, даюць большы ўраджай, чым палоскі аднаасобных гаспадарак.

Ураджай у колгасах	
Жыта з 1-го га	8,8 цэнт
Асу	9,4 .
Ячмень	7,5 .
Бульбы	100 .

У аднаасобных гаспадарках	
7,9 цэнт.	
8,3 .	
6,9 .	
96 .	

Колгасныя каровы даюць ужо больш высокі ўдой, чым каровы бедняцка-сярэдняцкіх гаспадарак.

У 1930 годзе сярэдня ўдой адной каровы ў колгасах склаў 14,3 цэнтнераў, у год, а ўдой адной каровы ў аднаасобных гаспадарках толькі 9,2 цэнтнераў.

У колгасах цягавая сіла і с.-г. інвентар выкарыстоўваецца з большай карысцю, чым у аднаасобных гаспадарках.

Калі ўвесну 1930 году на адну цягавую сілу ў вас было ўзрана і засеяна 1,9 га, то ў нас у два разы больш—3,6 га.

На аднаго працадольнага ў вас было ўзрана і засеяна 0,7 га, у нас—1,53 га, узрана на зяб на адну сям'ю ў вас—1,3 га, у нас—2,9 га, або ў два разы больш.

Азімых на 1931 год колгасы засеялі на адну сям'ю 2,0 га, аднаасобнікі—1,6 га.

Таварнасць нашай гаспадаркі ўжо ў 2 разы вышэй таварнасці вашых аднаасобных гаспадарак, а гэта значыць што і матэрыяльнае становішча колгаснікаў значна лепшае чым аднаасобнікаў—беднякоў і сярэднякоў.

Саўгасы і колгасы ня толькі поўнасьцю замнілі ўжо вытворчасць с.-г. прадукцыі панскіх і кулацкіх гаспадарак, а значна перавысілі яе. Саўгасы і колгасы змаглі ўжо даць дзяржаве звыш 30% усяго таварнага збожжа.

Гэтыя поспехі забеспечаны шпарным разгортваннем будаўніцтва буйной прамысловасці, рашучым наступленнем на капіталістычныя элеэнты як у горадах, так і на вёсцы і бязлітаснай барацьбой з прышчэпаўшчынай, контр-рэвалюцыйным нацдэмакратызмам і іншымі ворагамі сацыялістычнага будаўніцтва.

Пад выпрабаваным і ўмелым кіраўніцтвам камуністычнай партыі і пры дапамозе ўсяго Саюза, Саветскай Беларусі на нашых вачох з эканамічна адсталай і нацыянальна прыгнечанай краіны шпарка ператвараецца ў краіну сацыялізму. Замест дробных саматужных прадпрыемстваў ужо пабудаваны і будуць пазыя магутныя фабрыкі і заводы, ужо ліквідавана беспрацоўе.

На аснове шпаркага разгортвання будаўніцтва і прамысловасці, з кож-

ным годам павялічваецца дапамога з боку пролетарскай дзяржавы колгасам. У 1931 годзе дзяржава дае колгасам 38 мільёнаў рублёў сельска-гаспадарчага крэдыту, будуюцца 23 машыны трактарна-станцыі, якія пазуць ужо ўвесну 1931 году 230.000 га, будуюцца 44 лінаапрацоўчыя заводы і г. д. Такую вялікую дапамогу сельскай гаспадарцы можа атрымаць толькі пры дыктатуры пра-етарыату.

Таварышы аднаасобнікі! 3-ці ўсебеларускі з'езд колгасаў ад імя соцян колгаснікаў, учарай-

Перад вамі стаіць зараз пытанне—за каго,—за колгас ці супроць колгасу?

Мы заклікаем вас паскорыць адказ на гэта пытанне масавым уступленнем у колгасы, арганізацыяй новых колгасаў, разгортваннем магутнага сталінскага прыліву ў колгасы, разгортваннем с цэльнай калектывізацыі і ліквідацыі на гэтай аснове кулацтва, як класу.

Таварышы колгаснікі! 3-ці ўсебеларускі з'езд колгасаў заклікае вас з удзяляючай энэргіяй

На з'ездзе колгаснікаў

спых аднаасобнікаў з'вяртаецца да вас:

Вы ўжо маглі і пэўніцца ў тэй вялікай перавазе, якую мае буйная калектывная гаспадарка над дробнай аднаасобнай і таму хутчэй перабудовайце свае дробныя аднаасобныя гаспадаркі ў буйныя калектывныя, памятаючы, што „калі мы будзем сядзец па-старому ў дробных гаспадарках, хоп і вольныя грамадзяне на вольнай зямлі, нам усёроўна пагражае памінуца пагібель“ (Ленін).

Мы заклікаем вас выйсці сумесна з імі для правядзення вясняной сяўбы калектывна.

Хутчэй парывайце з дробнай гаспадарай і смяла ўступайце ў нашы рады каб разам з імі будаваць буйную калектывную гаспадарку.

Чым хутчэй вы ўступіце на шлях калектывізацыі, тым лепш будзе для вас, так і для ўсяго нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Толькі дружнай і калектывнай працай, пад кіраўніцтвам рабочай класнай і яе авангарду—камуністычнай партыі, мы дасягнем поўнай перамогі над нашым класавым ворагам—кулаком і прыдзем да сацыялізму.

Таварышы беднякі і сярэднякі! Вы павінны добра эр зумець, што кулацкая работа супроць калектывізацыі, накіравана супроць вас. Вядучы работу супроць калектывізацыі, кулак абараняе свае інтарэсы, а ня вашы. Таму смяла і рашуча змагайцеся з кулаком. Ваша ўступленне ў колгасы наносіць руйнуючы удар кулаку, узмацняе тэмпы калектывізацыі і набліжае час канчатковай ліквідацыі кулацтва як класу на базе суцэльнай калектывізацыі.

Таварышы аднаасобнікі! Нельга зараз стаць у ба ў ад тэй вялікай работы, якая праводзіцца на сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Або з рабочай класай і колгаснікамі, або з кулакамі супроць колгасных мас, супроць сацыялістычнага будаўніцтва.

Таварышы аднаасобнікі,—Ведайце, што бедняк і сярэдняк—адна собіні, які дапамагае кулаку змагацца з колгасамі і падрывае колгаснае будаўніцтва, ня можа быць названы саюзнікам і тым больш апорай рабочай класнай,—ён на справе саюзнік кулака.

Толькі той бедняк і сярэдняк—аднаасобнік застаецца саюзнікам рабочай класнай, які разам з рабочай класай дапамагае будаваць колгасы, хто падтрымлівае колгасны рух, хто дапамагае весці рашучую барацьбу з кулаком.

Для таго, каб стаць сапраўднай і моцнай апорай савецкай улады, перад бедняком і сярэдняком—аднаасобнікам павінен стаць шчыры канамік колгасу, а потым і ўступленне ў колгасы—(Ві Усесаюзна з'езд саветаў).

Процэс вэнгерскіх комсамольцаў

ВЕНА, 16—14 сакавіка ў Дыеры адбыўся суд над 24 маладзмі рабочымі. Калі зала суда перад пачаткам паседжання напоўнілася рабочымі, старшыня суда загадаў ачысціць залу і правёў працэс пры зачыненых дзвярах. Першы падсудны Андрэй Воцкіска заявіў, што ён з'яўляецца пераконаным камуністам і што ўсе прызнаныя, якія ён рабіў у час следства, здабыты ад яго шляхам нечалавечых катаванняў. Суду ён адмовіўся даваць паказанні.

Абвінавачваная Сюзанна Флейшэр таксама заявіла, што яна—камуністка. Калі тав. Флейшэр стала гаварыць аб тым, як ахраннікі прымушалі яе даваць паказанні, сьцёбаючы яе па голым целе нагайкамі, старшыня суда пазьбавіў яе слова. Усе астатнія падсудныя таксама паведамілі аб тым, што яны ў час следства падпарадкаваліся ў ахранцы зьверскім катаванням. Абаронцу, які таксама гаварыў аб лютых катаваннях, старшыня суда пазьбавіў слова. Падсудныя прысуджаны да турэннага зняволення на тэрміны да 1 з пал. год.

РАБОЧЫХ-УДАРНИКАУ--У ЛІТАРАТУРУ!

ЗАКЛІК

З году ў год, пролетарыят, пад кіраўніцтвам Комуністычнае Партыі ўзмяняе наступ на рэшткі капіталістычных элементаў у нашай краіне, павялічвае свае дасягненні на фронце сацыялістычнага будзівніцтва. Растуць новыя гіганты—фабрыкі і заводы, пашыраецца сетка навуковых, культурных, навучальных устаноў. Асярочныя масы сялянства павярнуліся тварам да сацыялістычнага землеўладання, да калектывізацыі. Расце палітычная і культурная актыўнасць шырокіх рабочых мас. Пашыраецца соцспарбніцтва, ударніцтва, якія новыя формы комуністычных адносін да працы. Праца робіцца справай, чэсці, славы і геройства. Перамацкі цяжкія і перашкоды, шпарткі тэмпаў мы ідзем да новых дасягненняў.

У працэсе паспяховага змагання за паводу сацыялізму адбываецца змена псіхалогіі, адбываецца перавыкананне шырокіх пралетарскіх мас, адбываецца тое, аб чым пісаў Ленін: для нас зараз даволі аліней культурнай рэвалюцыі, каб сапраўды стаць сацыялістычнай краінай. У эпоху паспяховага змагання за сацыялізм, эпоху культурнай рэвалюцыі ўзрастае роля літаратуры, як класавай зброі пралетарыята. За гэтыя гады мы мелі яшчэ больш абстрактныя класавыя барацьбы і ў літаратуры. Класавы вораг імкнуўся скарыстаць літаратуру дзеля сваіх класавых мэтаў. Вялікадзяржаўны шовінізм—наіболей небяспечны вораг,—рабіў вылазкі супроць ленынскай напалітыкі кампартыі, супроць диктатуры пралетарыята.

У беларускай літаратуры—беларускі нацыяналізм, беларускі шовінізм ітарэсаў беларускага кулацтва, беларускай буржуазіі, імкнуўся ў адкрытай і замаскаванай форме прапагандаваць свае контр-рэвалюцыйныя ідэі і замацоўваць свае пазыцыі.

З гэтай класавай бойкі вышаў ўзмоцнены пралетарскі сэктар літаратуры—прадстаўлены пераважна Беларускай Асоцыяцыяй Пралетарскіх Письменнікаў, які (сэктар) вырастаў творча, выразаў у сябе грамадзка-палітычны актывізм. Пад кіраўніцтвам Комуністычнай Партыі беларускай пралетарскай літаратура і пралетарская літаратура наменшавішчэ БССР дагэту значных поспехаў і знаходзіцца на правільным шляху за заваявання гегемоніі пралетарскай літаратуры.

Аднак, ня гледзячы на значны рост пралетарскага сэктура літаратуры, наглядзецца агульнае адставанне літаратуры ад задач і тэмпаў сацыялістычнага будзівніцтва. Пралетарская літаратура, якая павінна адлюстроўваць, у першую чаргу, найбольш актуальныя праблемы, з пункту гледжання чарговых задач сацыялістычнага будзівніцтва, якая павінна ўплываць на думкі і пачуццё чытача адпаведна з гэтымі задачамі,—яшчэ адставанне сваіх задач на выкананне. У пралетарскай літаратуры мы яшчэ рэдка знаходзім паказ таго напружанага змагання, якое адбываецца на нашых прадпрыемствах, яшчэ не нашлі дастаткова глыбокага адлюстравання лепшых прыкладаў соц. спарбніцтва, ударніцтва, не паказана ў мастацкай форме ўся складанасць класавай барацьбы на рашаючых вучастках сацыялістычнага будзівніцтва.

Перад пралетарскай літаратурай паўстае задача—папоўніць свае шэрагі лепшымі прадстаўніцтвамі рабочае класа. Рабочыя ўдарнікі, лепшыя актывісты рабочага калектыву, якія выявілі вялікую актыўнасць у змаганні за выкананне прафінплана, павінны выступіць і на новым, налізаваным важным вучастку. Агульнае ўзрост палітычнай актыўнасці, узрост культурнасці рабочае класа павінны забяспечыць літаратурны вучастак барацьбы новымі барацьбітамі—рабочымі ўдарніцтвамі. Мы ўжо маем у літаратуры СССР шэраг кніжак, напісаных рабочымі ўдарніцтвамі. Гэтыя кніжкі,—у якіх апісана пераважна змаганне за выкананне прафінплана, за ўдарныя тэмпы ў працы,—зьяўляюцца першапачатковай сробай, якая сведчыць аб тым, што аўтары іх—рабочыя ўдарнікі могуць даць цікавую і каштоўную літаратурную творчасць. Удзел рабочых ударнікаў у літаратуры дапаможа забяспечыць і правільны кірунак у развіцці, у далейшым змаганні пралетарскай літаратуры за сацыялістычнае будзівніцтва. Удзел рабочых ударнікаў у літаратуры дапаможа звязаць цяперашнія кадры пралетарскай літаратуры з вытворчымі прадпрыемствамі, з штодзённым жыццём і працай рабочае класа дапаможа пераходзіць пралетарскае літаратуры да больш актуальных для сацыялістычнага будзівніцтва тэм.

З удзелам рабочых ударнікаў пралетарская літаратура паспяхова вырашыць задачу адлюстравання кіруючай ролі і практычнага ўдзелу рабочае класа ў сацыялістычнай перабудове вёскі. З удзелам рабочых ударнікаў пралетарская літаратура

яшчэ з большай актыўнасцю будзе выкарыстоўваць вялікадзяржаўны шовінізм, беларускі нацыяналізм, антысэмітызм, шовінізм іншых калераў і водвешу—яшчэ больш будзе служыць справе інтэрнацыянальнага выхавання, інтэрнацыянальнай еднасці, пралетарскіх мас.

Рабочы-ударнік—у літаратуру. Літаратура тварам да рабочага-ударніка. Гэты лозунг высувае пралетарская літаратура сёння.

Перад пралетарскай літаратурай паўстае вельмі паважная задача—падрыхтоўка сваіх кваліфікацыяў. Гэтая задача аднолькава актуальна як для беларускай пралетарскай літаратуры, так і для брацкіх пралетарскіх нацыянальных літаратур БССР—польскай, яўрэйскай, латыскай (сэкцыі Беларускай). Новыя кадры пралетарскай літаратуры павінны ісці пераважна з асярочных рабочае класа. Беларуская Асоцыяцыя Пралетарскіх Письменнікаў прымацоўвае ўсіх сваіх сяброў да вытворчых прадпрыемстваў у выглядзе пісьменніцкіх брыгад. На вытворчых прадпрыемствах арганізуюцца літаратурныя гурткі Беларускай. Літаратурны гурток на прадпрыемстве складаецца з рабочых-ударнікаў, рабкораў і брыгады пісьменнікаў Беларускай. Брыгада пісьменнікаў Беларускай будзе дапамагаць літгурткам аўдаць самой тэхнікай літаратурнай творчасці. Літаратурны гурток на прадпрыемстве—гэта асноўная арганізацыйная адзінка Беларускай. Літаратурны гурток на прадпрыемстве павінен будзе рыхтаваць кадры пралетарскай літаратуры, выяўляць і забяспечваць далейшы рост рабочых пісьменнікаў. Літаратурны гурток на прадпрыемстве павінен быць тэй культурнай арганізацыяй, якая прымае актывістаў ўдзел у грамадзка-палітычнай працы прадпрыемства.

Літаратурны гурток павінен прымаць актывістаў ўдзел у змаганні за выкананне і перавыкананне прафінплана свайго прадпрыемства.

Секратарыят Беларускай і Прэзідыум ЦСПСБ патрабуе поўнае актывізму ў працы пралетарскіх пісьменнікаў—пісьменніцкіх брыгад Беларускай на прадпрыемстве.

Секратарыят Беларускай і Прэзідыум ЦСПСБ патрабуе ад усяй сістэмы профарганаў, культпалітсаветаў, бібліотэчных працаўнікоў, культпрацаўнікоў прадпрыемстваў актывізму дапамогі ў працы літаратурных гурткоў па закліку рабочых ударнікаў у літаратуру ў далейшай іх працы.

Секратарыят Беларускай і Прэзідыум ЦСПСБ заклікае рабочых-ударнікаў сваім непасрэдным удзелам у пралетарскай літаратурнай мастацкай сродкам, сродкам творчай і грамадзка-палітычнай актывізму пралетарскіх пісьменнікаў, садзейнічаць змаганню за паводу сацыялізму ў нашай краіне.

Секратарыят Беларускай. Прэзідыум ЦСПСБ.

23 сакавіка 1931 г. г. Менск.

Песня грузчыка

Дзесяць гадоў адбівае гадынік.

Ах!—не спазніцца-б—спяшу я шпарчэй,

Спад свой штодзёны на плечы накінуў,

Шуфаль пад паху, ды совак яшчэ.

Час не чакае—імчыцца шалёна,

А трэба-ж хвілінай і той даражыць...

Вагон за вагонам. І вось—эшалёны,

з іх частка прыбегла з-за польскай мяжы.

Заласкалі тачкі,

забегалі соўкі—

Мы грузім жалеза.

цамент;

З нас вожны

у парты,

бадзёры

і стойкі

Выконваць заданні свае:

Адзін—

Нагружае,

другі—

—разгружае,

Адзін—

—ля машыны,

другі—

—на вулію.

...Такія хвіліны бадзёрасць раджаюць

І рушаць апоўначы глуш...

А там,

дзе ня сьвеціць электр,

За строем

муроў—камяніц—

Ад прастай

бензынкі ліецца

блятнюткі

агеньчык

на ніз.

Тады усплывае

(ня выбазаць вершам)

Далёкіх малюнкаў

наліў:

Донбасу,

Уралу,

Уэльсу

і іншых капальняў зямлі...

Дзе ў глыбах пластоў падземелья

Праводзіць жыццё чалавек—

Пры сьвеце шахцёраў пыхельных

Вугальныя лусты ірве.

Адзін—

нагружае,

другі—

разгружае.

Падмошкі

скрыгочуць—

крякцаць

З далёкага

поля

звоніць

ураджаю—

Выносім

На склад

на плячах.

Хоць мялўка ілачам ад цяжару,

Нязносным здаецца сьпярга,

А потым—

І стога згарае,

І ногі ўжо больш ня дрыжаць!

І будзем далей працаваць, мой калега,

Пакуль з нас ніхто ня ўпаў ня

прывіць;

Каб дзеянне спыніць ў іх імклівасьці

беглай.

Патрэбна упарта

ісці,

і ісці!

Прыгледзься—сагоныя прастой

вагонаў,

Учора згрузілі ў вугаль руду,

Мы гэтавіх ганьбіць павінны

сагоныя—

Яны, брат, ня з намі ідуць.

Адзін—

нагружае,

другі—

разгружае.

Ніль сыплецца

ў вочы

і ў рот.

Усё пераможам!

Ня страшны

цяжары!

У сэрцы пуньсе гарачая кроў!

Сьнежань 1930 г.

г. Менск М.-Бел-Б чыг.

ТВАРАМ ДА РАБОЧЫХ ЛІТГУРТКОЎ

Зрабіць літаратуру зброяй рабочае класа, паставіць яе на службу сацыялістычнай рэканструкцыі—вось задача, якая паставлена зараз у аснову пралетарскага літаратурнага руху.

З поспехам вырашыць гэтую задачу нельга без арабочанія радоў пісьменнікаў, бяз масавага ўцягнення ў літаратуру рабочых-ударнікаў. Новыя людзі, якія нараджаюцца на вытворчым, у гарніе сацыялістычнага спарбніцтва, прышоўшы ў літаратуру, зробяць у ёй рэвалюцыю.

У нас на сёння мала зроблена па закліку рабочых-ударнікаў у літаратуру. Навакол гэтай справы не мобілізаваны шырокія масы грамадзкіх.

Праўда, у нас на прадпрыемствах арганізавана значная колькасць рабочых літгурткоў, але-ж гэтым ня вычэрпавана дадатная сутнасць работы па ўцягненню рабочых-ударнікаў у літаратуру.

Робота з літгурткамі і работа з саміх літгурткоў на прадпрыемствах слаба ўвязваецца з агульна-палітычнымі задачкамі краіны.

Літгурткі сваім нізкім жанрам, у барацьбе з прарывамі, у барацьбе за выкананне прафінплана, могуць зрабіць шмат, але ім патрэбна дапамога, кіраўніцтва.

Літгурткі на фабрыках і заводах павінны стаць свайго роду мобілізуючымі асяродкам, а пасобнае літгурткою сваёй зброяй павінны ўдзельнічаць у штодзённым барацьбе.

Кіраўніцтва рабочымі літгурткамі на заводзе павінна арганізоўваць літаратурныя сілы прадпрыемства для хутэйшага выканання прафінплана. Ня лепш у нас паставлена справа і з літконсультацыяй у рабочых літгуртках.

Сёння мы ў праве сказаць, што літконсультацыя з пачынаючымі адсутнічае. Ня гледзячы на мізэрную колькасць рэзэзві і рэзэзэнтаў, якія павінны арыентаваць маладых пісьменнікаў ў сутнасці дапушчальных памылак, даваць штуршок для далейшай самастойнай іх работы,—у нас пры ДOME Письменніка, і на сёння адсутнічае консультацыйнае бюро (калі можна так назваць), якое-б звязвала цэнтральным консултантам. Для пачынаючых чамусьці ня лічыць патрэбным арганізаваць пастаноўку лекцыяў па тэхніцы і мастацтву літаратурнай творчасці. Кадры для гэтай работы можна знайсці. Можна скарыстаць ня толькі паэтаў, пісьменнікаў літаратурна-разнаўцаў, крытыкаў але і лепшых студэнтаў літаратурна-лінгвістычэскага ВДУ.

Акрамя гэтага, мы—не без навуковых сіл, у задачы якіх уваходзіць складанне папулярных падручнікаў для пачынаючых рабочых-ударнікаў. Гэтым павінна быць і зашкілава і БДУ. У нас яшчэ няма ніводнага падручніка, які-б даваў элементарныя ўказанні пачынаючым. БДУ павінна безадкладна прыступіць да выдання адпаведных дапаможнікаў для рабочых літгурткоў.

П. Снонаў.

С. Голуб

СЫН І БАЦЬКА*)

(Са слоў колгасніка)

Максім кінуўся, як шалёны, у гэтую жаліўную ляпу гумы, ахопленую дымам і полымем. Едкі дым з полымем ахапіў, апыкаў яго, выдаў яму вочы. Гарэўша—страха вось-вось гатова была абваліцца на яго плечы. Ужо сымаліся яму на галю і плечы іскры. Але вось, з абгарэлай барадой і вострай, ён выскаквае назад з паўжывым Алесем. Нема крычыць

—Вады, вады! Дайце вады! Кінуліся колгаснікі да Алеся з бацькам, сталі гасіць гарэўшу на іх востраку.

—Гасце гумно!—прастагнаў Алесь апамятаўшыся, у гэты час абвалілася стрэха, загараўся ўся сярэдзіна, загараўся апошняе торпа. Збегшыся людзі былі бясцільны суняць зьзява рэзую стыхію. Мігам ўсе стараны ўся паўгадавая праца колгаснікаў пры дапамозе вады зямлі і сонца ператварылася ў залаты снапы.

—Трэба хвэршала Алесю!—хтосьці прамовіў.

—Хвэршала, хвэршала трэба!—паўтарыў Максім і сколькі было сілы пабег за канём да дому.

Ужо дзена, калі Максім распутваў каня на сваім хутары. І тут-жа ён вельмі здзівіўся таму, што конь быў перахлябіўшыся як шунак, пад лапатамі было ў яго горача і ногі вышэй кален запэканы свежым брудам. У галаве Максіма пыскнула іскра падзронасці. Ён злосна і пільна паглядзеў падшоўшаму кулаку ў вочы.

*) Працяг

—Дзе гэта ты яго, сват, так напасціў?—запытаў Максім.

—Гэта, калі я задрамаў, дык ён у выгар залез,—стараючыся адказаць спакойна, прагаварыў кулак заветна дрыжачым голасам.

—А гэта што?—паказаў Максім зьнятае пуга з мокрых ног каня.

—На гэта дробязнае пытаньне Тодар кулак не знайшоўся што адказаць. Ён толькі пабляў, вылучыў на лясну асавелья вочы і разавіўшы рот ашавеліў губамі. Яму штогосьці хацелася сказаць, ды ж яго. Адзін толькі злосны выгляд абгарэлага Максімавага твару знішчыў да шчэнту ўсю яго сьмеласць і хітрасць...

—А-а-а! Дык гэта ты...—нема закрываў Максім, рынуўшыся на кулака разьшоганым зьверам. Сват Тодар першы ўдарыў яго прыкалкам. На момант Максім страціў сьведомасць, але калі апамятаўся, ярасная бойка завязалася між імі. Удары сыпаліся адзін за другім. Здавалася, гэта былі ня людзі адва каты, якія ўчапіліся адзін у аднаго зубамі і кіпцямі. Калі-б хто стаяў, ды назіраў з боку, дык яму-б паказалася, што яны б'юцца ўжо цэлую вечнасць. Але вось нечакана стомлены Максім паслызаўся і папаўся пад ніз. Кулак, як коршун, яшчэ зьлей, яшчэ страшней кінуўся на Максіма і біў наголькі ў яго сіны хапала. Толькі моцным ударам у твар Максім скаціў з сабе ворага і бязупынна стаў біць у штось мяккае, крывавае, нечалавечае, а яго ўсё не здавалася, ўсё варушылася перад яго памутнелым по-

зіркам, А ён ўсё біў і біў. Усё пішэй і пішэй, губляючы апошнія кроплі стомленай магутнасці, біў, пакуль гэты акрываўлены пласт ня стаў больш варушыцца. І тады толькі падняўся Максім. Хістаючыся, як хворы, крычаў чужым зьмяніўшымся голасам.

—Будзеш болей ці не? Будзеш? Кажы?

—Ногі яго дрыжалі, галава кружылася. Падшоў да каня, прыхінуўся да яго і паставіў накуль не адыхнуў, пакуль не апамятаўся. Потым звязваў пуга кулаку рукі, прывёў на двор каня, узбудуў у меншага сына, запрог яму каня і паслаў за хвэршалам. Тэклі і Марылі сказаў, каб ішлі ў колгас на працу.

—Ну, Максім!—гаварыў ён сам сабе, вядучы ў колгас Тодара.

—Умеў ты з партызанскай вырэзаць белыя банды, умеў памыляцца, умеў пасварыцца з сынам, а цяпер сумей памыляцца з ім, умеў разам будаваць новае жыццё і знішчаць агідных кулакоў—гатаў.

Было ўжо ціхае, дзівоснае раньне, поўнае цяплыні і свежасці. Друж на вышлі колгаснікі на працу і сабраліся каля ганка клібу; хто з вілкамі, хто з граблямі, хто з косамі. У кожнага на твары ляжыць цень трывогі, цень жалю, але няма роспачы. У расшучых, поўных помсты, позірках палае страшнае, грознае пытаньне.—Хто?—Хто на вепер пусціў столькі хлеба? Хто вінаваты? Хто?

—Калі загараўся, я быў каля стагоў!—ужо сотню раз гаварыў адны і тыя-ж самыя словы вартаўнік кожнаму, каб ня выклікаў да сябе паказронасці.

У гэтак-ж самае раньне ў колгас прыйш а брыгада шэфар у заводу на працу. Кожны з брыгадзіраў гарэў жадаўнем дапаможчы. У кожнага ў вачох цэлілася спачувальнае пагарэльчам-таварышом. Яны зараз-жа правялі надпісны ліст. Усё горача адкінуліся.

Адзін з брыгадзіраў, перадаючы гэтую маленькую, шчырую, першую дапамогу колгаснікам, гаварыў упэўнена, проста і ясна:

—Вы не адны, вы з намі. Усё разам мы зможам заганіць ядвіцвя ўкус міраючага кулака—зверга! Аб'яднаўшыся, мы яшчэ мацней, яшчэ зьлей адкажам на удар удараў і гэтым самым хутчэй наблізімся да сацыялізму.

—Правільна!—праказаў Максім, каторы засьнеў апошнія словы дакладчыка.

Правільна! Вось вінаваца, во!

І ён бразнуў пад ногі растуліўшага натаўпу акрываўленага, чунь жывога пасля яго кулакоў Тодара.

—Забіць яго!

—Зямлей зьмяшаць!

—На мукі сьцэрці!—чуліся галасы з натаўпу, і трэба было аказаць вялікае супраціўленне з боку рабочых, каб стрымаць гнэў колгаснікаў і пакінуць кулака жывым да разбору справы.

—Бацька, і ты з намі!—радасна крыкнуў, ужо з перавязанымі ранама Алесю, поўны падзякі яму за спасенне, па затрыманнага кулака і за просьбу прывіць у колгасніка.

—Замі, мой сын, з замі!

—Сыныя я, сыныя, памятайся багата. Прабач мне гэтую памылку, сын мой! Я буду слаўным колгаснікам!

Іх губы зьліліся ў адзін доўгі падалунак, які толькі мог быць у сына з бацькам, лепшая адзнака непарунай згоды.

—Вітаем, дзядзька Максім, вітаем!—крэпка ціснуўшы яму руку гаварылі колгаснікі. Бадзёры, не зьвяртаючы ўвагі на свае блякі, якія яму прышлось атрымаць за ад

ХВАЛЯ КОЛГАСНАГА ПРЫБОЮ З КОЖНЫМ ДНЕМ УЗРАСТАЕ

УЧАРАЙШЫ АДНААСОБНІК—СЁНЬНЯ КОЛГАСЬНІК

Падзесяцарым энэргію ў барацьбе за суцэльную калектывізацыю і на гэтай аснове ліквідуем кулацтва, як класу

1-га КРАСАВІКА—УСЕБЕЛАРУСКІ РЭЙД „ЛЁГКАЙ КАВАЛЕРЫ“

Бюро ЦК ЛКСМБ, у выкананьне павелічанага павінна быць мобілізавана ўвага ўдзельнікаў усебеларускага рэйду „лёгкай кавалеры“.

ЯК РАСПАЧАЦЬ ПРАЦУ І З ЧАГО ПАЧЫНАЦЬ?

30-га сакавіка ўсе атрады „лёгкай кавалеры“ праводзяць зьлёты кавалерыстых, на якіх абавязаны задачы рэйду, арганізуюць брыгады і размяркоўваюць іх па ўстановах і арганізацыях. На гэтым-жа зьлёце распрацоўваецца памятка кожнай брыгады, у зьлёце ад спецыфічнасьці гэтай іншай арганізацыі, куды накіроўваецца брыгада.

1-га красавіка ўсе арганізаваныя брыгады праводзяць палёты па тых ўстановах, да якіх яны прымаваны і правяраюць іх працу.

2-га красавіка праводзяцца зьлёты атрадаў „ЛК“, на якіх удзельнікі брыгады дакладваюць аб выніках палёту і тут-жа здаюць матэрыял аб налёце.

3-га красавіка ўвесь матэрыял брыгады і атрадаў накіроўваецца ў рэдакцыю газэты „Чырвоны Зьмень“ для асьвятленьня ў газэце і падвядзеньня вынікаў усебеларускага рэйду „ЛК“.

Для кіраўніцтва рэйдам—налётам „ЛК“ у раёны вылучаюцца тройкі з прадстаўнікоў ад РайКК РСІ (ён-жа кіраўнік), ад бюро РК ЛКСМБ і штабу „лёгкай кавалеры“.

РЭЙД ПА МЕНСКУ

Менскія атрады „Лёгкай кавалеры“, побач з правяраючымі арганізацый, павінны правяраць працу наступных цэнтральных устаноў:

Колгасцэнтр, Трактарцэнтр, Наркомзем, Сьвінатрест, Малжывёлаводскаюз, Беллінаводскаюз, Белсельтрест, Насенатрест, Белкоопсаюз і Белсельзярснаб.

Рэйдам „лёгкай кавалеры“, якія будуць правяраць працу цэнтральных устаноў, кіруе тройка, арганізаваная пры ЦК ЛКСМБ у складзе т. т. Гейдэ (ЦК ЛКСМБ, ён-жа кіраўнік), Кучарава (Гарком комсамолаў) і Юзьянкова (рэд. „Чырвонай Зьмены“).

РЭЙД ПА РАЁНАХ

У раёнах правяраецца праца райколгассаюзаў, райкоопсаюзаў, райземчастак, колгасы, комсамольскія ячэйкі і профсаюны арганізацыі.

У час масавай правяры падрыхтаваныя колгасаў да сяўбы на брыгады рэйду „ЛК“ ускладаецца абавязак дапамагчы выпусціць насенныя газэты, асьвятляюць у іх стан падрыхтоўкі колгасаў да сяўбы і вынікі рэйду, а ў тых колгасах, дзе няма насеннага газэту, апошнія пры дапамозе ўдзельнікаў рэйду ўтвараюцца.

3 рамонтнай майстэрні

ПРЫКЛАД ПРАЦЫ КОЛГАСУ ВЫКЛІКАЎ НОВЫ ПРЫЛІЎ

У новаарганізаваным колгасе „Чырвоны Кастрычнік“ Халгавіцкага сельсавету (Чарэйскі раён) праца ідзе на ўдарнаму. Колгас поўнасьцю сьпяў і ачысьціў насенне, падрыхтаваў да сяўбы сельска-гаспадарчы інвэнтар і зброю.

Бачачы прыкладную работу колгаснікаў, 17 бядняка-серадняцкіх гаспадарак уступілі ў колгас.

Колгаснікі даюць рашучы адпор кулацтву. Якое агітуе супроць колгасаў.

Антоняў.

ПА-ЎДАРНАМУ ЛІК ВІДУЕМ ПРАРЫЎ На дапамогу аднаасобнікам

Раней Дубровенскі раён быў адным з адсталых у калектывізацыі. Зараз раённыя арганізацыі па-ўдарнаму узяліся за працу. У горадзе Дуброўна арганізаваны колгас з 25 гаспадарак. У Верацэўскім сельсавеце арганізаваны два колгасы. У вёсцы Гуралі арганізаваны колгас з 13 гаспадарак.

Абрама арганізацыі новых ёсьць масавы прыліў у старыя колгасы. Колгасы значна павялічваюць сваю пасеўную плошчу. Так, колгас „Прамень Кастрычніка“ павялічвае пасеўную плошчу на 76 га. Хваля прыліву бядняка-серадняцкіх мас у колгасы расьце з кожным днём.

В. Цыральсон.

Узятыя тэмпы падрыхтоўкі да сяўбы цалкам забяспечваюць яе большавіцкае правядзеньне.

Гэц Міхась

Аб'явілі сябе ўдарнымі на правядзеньне сяўбы

Месячнік штурму, абвешчаны Х усебеларускім вьездам саветаў па ліквідацыі прарываў у падрыхтоўцы да большавіцкай сяўбы, узняў новую хвалю энтузіязму колгаснікаў.

У колгасе „Чырвоны Маяк“, Слуцкага раёну, колгаснікі ішчэ энэргічна пачалі рыхтавацца да вясны, Насенны фонд ужо ссыпан і ачышчаны. Утвораны кармовыя фонды. Зараз колгас заняўся разбіўкай рабочай сілы на паасобных галінах работы, складае ўдарныя брыгады на час вяснянага севу.

Колгасы актыўна заняўся нормамі выпрацоўкі, якія ўжо зацьверджаны на агульным сходзе колгаснікаў. У дзень 8 сакавіка колгаснікі абвясцілі сябе ўдарнымі ў правядзеньні вяснянай сяўбы.

Кузьня колгасу таксама ўзяла ўдарныя тэмпы ў сваёй працы і заканчвае рамонь сельска-гаспадарчага інвэнтару.

Уся падрыхтоўчая работа да другой большавіцкай вясны цесна ўвязана з барацьбой за новы колгасны прыліў.

Мятла

Гатовы к сяўбе

Колгас „1-а Мая“, Халопевіцкага раёну, падрыхтоўку да сяўбы канчае. Інвэнтар адрамантаваны. Зброя ў спраўнасьці. Ачыстку і пратручваньне насення скончылі.

Жанчыны абвясцілі сябе ўдарнымі, арганізавалі ўдарную брыгаду імя 8 сакавіка.

Зараз колгаснікі па-ўдарнаму ўзяліся за будаўніцтва ў колгасе.

Аляксейнак Ян.

Большавіцкай васьне—сустрэчны плян

Колгас „Барацьба“, Н. Брашчынскага савету, Шклоўскага раёну, па-большавіцку падрыхтоўваўся да вяснянай сяўбы. Ссыпаны і ачышчаны ўвесь пасеўматэрыял. Створаны насенныя страханы і фуражныя фонды. Перавезена з Шклова 80000 кілёграм угнаеньня. Колгас высуаў сустрэчны плян па пашырэн-

ню плошчы пасеву на 104 га звыш раённага пляну.

Падрыхтоўка да пасеўкампаніі ўвязана з калектывізацыяй. У вёсцы Шахана арганізавана новае аддзяленьне колгасу з 16 гаспадарак.

Горка.

З кожным днём расьце і мацнее

Дзякуючы добрай арганізацыі масавай работы ў колгасе Клічаўскага раёну патаўся масавы прыліў. У вёсцы Старыя Набараві, Максімаўскага сельсавету, пасля справаздачы колгасу „Праўда“ аб разьмеркаваньні прыбыткаў, арганізаваліся колгас „Чырвоны Кастрычнік“. Кулацтва ўсім сіламі старалася сарваць арганізацыю гэтага колгасу. Дзякуючы руйнівуючым адпорам кулацтва, колгас з 9-ці гаспадарак вырас у 36. З кожным днём у колгас уліваюцца ўсё новыя і новыя колгаснікі. Гэтымі днямі ў колгас уступіла 12 новых гаспадарак.

Колгас абагуліў і ачысьціў усё насенне, абагуліў с-гаспадарчы інвэнтар і паявую сілу, стварыў фуражныя фонды, загатоўіў і вывез лес для будынкаў.

Колгас з кожным днём расьце і мацнее.

М. Букаты.

Завербавалі 150 гаспадарак

Санжкоўская партыйна-комсамольская ячэйка (Кляскі раён), рыхтуючыся да вяснянай пасеўкампаніі, за люты і сакавік месяцы завербавала ў старыя колгасы 120 новых гаспадарак.

Сялянства, уцяміўшы перавагу колгасу, кожны дзень падае заавы аб прыёме. За апошнія два дні паддзена 30 залу.

Ніякія кулацкія прадзелы і агітацыя ня стануць перашкодай бедняку і серадняку будаваць паволаму сельскую гаспадарку,—так завуляюць новаўступіўшыя ў колгасы.

Дарафей Дварак

Колгаснік-ударнік-арганізатар прыліву

З лепшых колгаснікаў-ударнікаў колгасу імя Сталіна, Бачейкаўскага сельсавету, Бешанковіцкага раёну арганізавалі виробачныя брыгады. У выніку работы брыгады арганізаваны тры новыя колгасы.

Колгаснікі з колгасу „Верны Шлях“ арганізавалі колгас у вёсцы Грыцькава. З кожным днём гэтыя колгасы пашыраюцца за лік бядняка-серадняцкіх гаспадарак.

Красно І

Бядняк Ісгвіненка запісваецца ў колгас

У барацьбе за жывёлагадоўлю

Галоўнейшым застрэльшчыкам у рэканструкцыі жывёлагадоўлі павінен быць комсамол. Ён першы павінен стаць у авангардзе гэтай справы. Але, каб быць застрэльшчыкам і павінен у рэканструкцыі жывёлагадоўлі, неабходна перш за ўсё мець самому хача-б самыя элементарныя веды ў гэтай галіне.

Якія-ж асноўнейшыя пытаньні павінны быць высуныты перад комсамолам пры вывучэньні буйнай рагатай жывёлы?

Першае—гадоўля цялят. Гэта пытаньне павінна быць пастаўлена з усёй рашучасьцю, яно павінна заняць значнае месца пры вывучэньні тэхнікі жывёлагадоўлі.

Другое—кармы і кармленне. На аўладаньне гэтым пытаньнем павінна быць звернута асабліва ўвага.

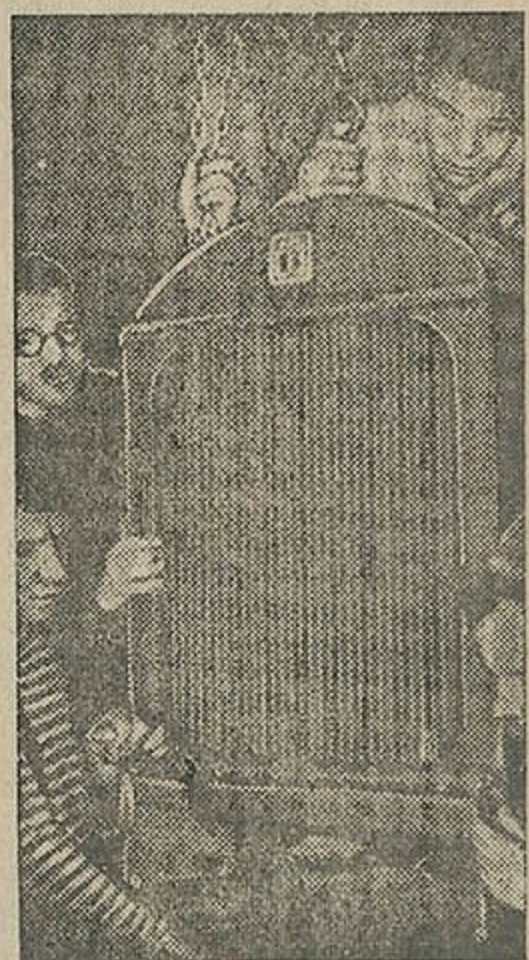
Трэцяе—дагляд і ўтрыманьне. Трэба навесці барацьбу з поглядам на жы-

велу як на „быдла“, а ўстанавіць такі погляд, што карова—жывая фабрыка малака.

Чацьвертае—малочная справа. Пятае—агульныя веды ў галіне гадоўлі буйнай рагатай жывёлы.

Шостае—памішканьне для жывёлы. Вось асноўнае, на што трэба звярнуць увагу. У бліжэйшы час, у парадку консультацыі, гэтыя пытаньні мяркуецца высьніць перад чытачом.

Толькі пры наўнясьці гэтых самых элементарных ведаў, мы зможам выканаць у 1931 г. пастаўленую партыйнай і ўрадам задачу: дасьцці гурт буйнай рагатай жывёлы да 2.225.000, выгадаваць 700.000 цялят, паставіць у малочных фермах па Белсельтресту—9.000 кароў, па колгасах—78000 кароў, па Беларускаму—12.600 кароў, па малочнай коопэрацыі—3.200 кароў.

Да выезду ў поле

Прогноз

Лист з Нямеччыны спецыяльна для Чырвонай Зьмены

Два процэсы—у Маскве і ў Лейпцыгу.

У Маскве пралетарскі суд судзіў меншавікоў і інтэрв'ентаў—ворагаў пралетарыяту.

У Лейпцыгу буржуазны дзяржаўны суд судзіў 29 рабочых (так на-зваемы „процэс зброі“)—ворагаў буржуазіі.

Два процэсы—дзве сыстэмы

У чым сутнасьць „процэсу зброі“ супроць 29 рабочых і аднаго про-вокатара?

Гэтыя рабочыя некаторыя актыўныя члены кампартыі, і некаторыя опозыцыянеры, былі справакаваны фашыстам Фэстнэрам і ачысьцілі фашысцкі склад зброі. Значыства падсудных, паводле абвінавачан-ня, агульнае: яны павінны былі а-бавязаны быць членамі фашысцка-га агульнага саюза.

Гэты процэс, якога буржуазны суд пры іншых абставінах ператва-рыў бы ў чыста кримінальную спра-ву, у даным выпадку быў чыста палітычным.

Буржуазія хацела пасадыць гэтым процэсам на лаву падсудных кампар-тыю, як таковую.

Склад зброі фашысцкіх знаходзіў-ся ў памяшканьні „Рейхсвера“, дзяржаўнай арміі, якую сацыял-фашысты лічаць апорным пунктам нямецкай „дэмакратыі“. Гэты факт мае вялікае значэньне. Ён расказ-вае нам, што фашысты, рыхтуючы-ся да грамадзянскай вайны, знахо-дзяць палітычную і арганізацыйную падтрымку „Рейхсвера“, галоўным чынам, офіцэрства гэтай „дэмокра-тычнай“ дзяржаўнай арміі. Але гэ-ты факт быў больш чым нямомым для фашысцкага суду. Таму, старшыня суду, фашысты Шмітц, стараўся зчыніць дзверы суда, калі ішла гутарка аб сувязі паміж складам зброі фашысцкіх і арміяй.

Але буржуазнай юстыцыі не ўда-лося захаваць гэтыя абставіны. За апошні час былі выкрыты некалькі склады зброі фашысцкіх, якія зноў-такі сьцьвердзілі дэсную сувязь паміж нацыянальным фашысцкім „Рейх-сверам“ і іхняю падрыхтоўку да грамадзянскай вайны. У працягу

студэна грамадзянскае дэдавалася аб 5-ці такіх складах.

На менш важны другі момант процэсу: спроба паставіць кампар-тыю перад судом і знайсці апраў-даньне для забароны партыі нямецкага пралетарыяту.

Цэлы год працягвалася следства і ўсё-ж такі не хапала „доказу“. Таму напярэдадні суду паліцыя со-цыял-фашыстага Плейснера ўтвары-ла палёт на памяшканьне кампар-тыі ў Лейпцыгу, каб знайсці „доказ“, але—без поспеху. „До-казу“ ня было знойдзена.

Провокатар Фэстнэр зьявіўся да рэволюцыйных пралетарыяў, якія ня ведалі і не заўважалі, што яны маюць справу з провокатарамі, пе-радаў ім склад зброі і—пры ачыст-цы складу яны і былі арыштаваны. Гэтыя рабочыя ўсё прарабілі на ўласную адназначнасьць, бо яны ведалі, што партыя ня пойдзе на такую справу. Але ў абвінавачан-ні пісалася, што падсуд-ныя „па загаду кампартыі“ Нямец-кай ачысьцілі склад зброі, каб падрыхтавацца да грамадзянскай вайны.

Амаль цэлы месяц, ад 16 лю-тага да 13 сакавіка, працягваўся гэты процэс.

Пасьля таго, як пракурор па-трабаваў 90 год і 4 месяцы катар-гі, турмы і цятадзі для ўсіх пад-судных, усе падсудныя выступалі в вясёла-сьведомымі прамовамі, якія можна рэзюмаваць словамі пад-суднага Шумана:

— Мы і ў далейшым будзем кому-ністамі!

13-га сакавіка суд вынес прыга-вор: 39 год турмы, 14 год цятадзі, 3 з пал. гэдзі—катаргі!

І ўсё-ж буржуазія ў гэтым про-цэсе пацярпела фіаска. Бо нават буржуазны суд прымушаны быў канстатаваць, што „хача ўсе пад-судныя зьяўляюцца членамі кам-партыі“, ўсё-ж „адпаведныя органы кампартыі ня ведалі аб гэтай спра-ве“. Гэта значыць, што процэс су-проць кампартыі праваліўся.

Некалькі тысяч кілэметраў ад Лейпцыгу пралетарскія судзілі су-

дзілі сацыял-фашысцкай партыі П і інтэрнацыяналу.

Нямецкія пралетары прынялі са-мы актыўны ўдзел у гэтым процэсе. На ўсіх пралетарскіх сходах былі прыняты рэзолюцыі з патрабаван-нем вынесці строгі прыгавор шкод-нікам, лёкаям імперыялізму, агэн-там інтэрнацыяналу інтэрванцыі. Вядома, што „Ротэ Фанэ“ ўзяла на перакрестны допыт меншавіка Аб-рамовіча, які лез з скуру вон, каб давесці, што „я ня я і хата не мая“. Гэты агэнт Гандальпраму, з аднаго боку, прымушан быў пры-знаць, што рэнэгат Каудзі зьяўля-ецца аўтарытэтам сацыял-дэмокра-тыі і, з другога боку, заявіў, што ён ня згодзен з Каудзім, калі апош-ні абараняе пункт гледжаньня ін-тэрванцыі.

„Кошка ведае, чым яна ласавал-ася“—і калі Абрамовіч некалькі дзён таму казав выступаў у Лейп-цыгу, дык быў упушчаны на сход толькі сацыял-дэмакраты з членскі-мі кніжэчкамі... Пашчаслівілася Абрамовічу—у працэсным выпадку лейпцыгскія пралетары прынялі-б на сябе хада-б часткова функцыі маскоўскага суда...

Не асабліва цікава расказаць, што „Форвертс“ лезла з скуру вон, каб даказаць, што ў Савецкім Саю-зе—не рэволюцыя, а контр-рэво-люцыя, што там „паўне найгоршыя выгяды царызму“. Гэта не асабліва цікава, бо гэта ўжо ўстарэлая хлусьня.

Лева-буржуазная „Вэйтбіне“, якая блізумоўна супроць маскоўскага про-цэсу, ўсё-ж і пала, звярочваючыся да сацыял-фашысцкіх:

„У працягу шмат гадоў у вашай прэсе вельга знайсці півоннага аб'ектыўнага радка аб савецкіх аб-ставінах. Але за тое кожная фаль-сіфікацыя, нават найбольш бяз-глухад, знаходзіць сваё месца на старонках вашага друку і вашым меншавіцкім дарадцам пішучь да яе свае коментары... Капіталістычная прэса ўсіх краін лічыцца з тым, што няпідгодны плян перамога, але ў чытацёў сацыял-дэмакратычнай прэсы складаецца ўражаньне, што ў Савецкім саюзе павуноць абста-віны 1920 году. У канцы канцоў вы павінны будзеце сказаць „праў-ду“—і тады гэта будзе куды цяжэй, чымся зараз“.

Камуністычны друк да гэтага ар-тыкулу лева-буржуазнага часопісу дадаў: „Там, гэта будзе ня толькі цяжэй, але занадта поўна“,—бо тады нямецкія сацыял-фашыстыя з сваімі дарадцамі, Давам і Абрамові-чам, будуць сядзець на той-жа ла-ве падсудных, на якой сёння сяд-зяць іхнія агенты!

А. Проко.

Лейпцыг, 13 сакавіка 1931г.

Папраўка

У № 71 ад 28-га сакавіка „г.г. Чырвонай Зьмены“, па тэхнічнаму недагледду на першай паласе, у дру-гім разьдзеле прамовы тав. Гей, у трэцім абзацы вылілі словы: „за выключэньнем тых“, што груба скажае палітычны сэнс думкі, якая падаецца ў гэтым абзацы. Трэба чытаць: „Тое, што ў нас тут, у Савецкай Беларусь стала штодзённай, звычайнай зьявай (таму, што у нас усе п'юць, за выключэньнем тых, што абслугоўваюць надзем-насці, пераведзены не беларускую мову) прадстаўляе з сябе прадмет барацьбы ў Заходняй Беларусі“.

Рэдакцыя „ЧЗ“.

БЫЦЬ НА ЧАКУ!

Імпэрыялістыя рыхтуюцца да новых нападаў на краіну Саветаў, яны крадуцца да нашых межаў, узброеныя новай тэхнікай.

Мы абавязаны проціпаставіць ім ня голы энту-зіязм, а энтузіязм, памножаны на ваенныя веды, на асьвоеныя баявой тэхнікі,

ЦК УсёлКСМ.

Баявы паход

Вучні і студэнты Васілевіцкай леспрофшколы, з мэтай узмацніць веды па ваеннай, арганізавалі ваенны паход у № стралковы полк гораду Калінкавічы.

Мэта паходу—павысіць тэхніч-ныя заняты, выявіць падрыхтава-насьць адзіночнага байца ў аддзя-леньні і ў разьдзеле, практычна азнаёміцца з тэхнічнымі сродкамі барацьбы, паказаць сваю трываласьць і выносьлівасьць у баявых паходах і інш.

Уся работа ў паходзе вялася пад

знакам соц. спаборніцтва і ўдарніч-тва. У час паходу былі праведзены з вакольнымі сьлянямі два лятучыя мітынгі аб калектывізацыі і зада-чах Асоавіягэму ў сучасны момант.

У палку азнаёміліся з ваеннай справай. Там-жа арганізавалі вечар спайкі Чырвонай арміі з школам, на якім заслухалі даклад аб дасяг-неньнях у баявой рабоце палка.

Праведзены ваенны паход стыму-ляваў удзін узроўню ваенных ве-даў сярод вучняў і студэнтаў аб-дзельных школ.

Б.

За вывучэньнем процівагау

Ліквідаваць бязьдзейнасьць

У Вульскім раёне 25 комсамоль-скіх ачэек, у большасьці колгасных. Ня гле зьлічы на значныя зрухі ў іх рабоце па колгаснаму будаўніч-тву і іншых галінах, ўсё-ж ваеннай работы ачэйкі не разгортваюць. Ні адна ачэйка ня мае ваеннага гурт-ка.

АСОарганізацыя ў раёне зусім не працуе. Ачэйкі АСО, якія былі ор-ганізаваны па раёне, на сёньня раз-валіліся.

Нават у Вобальскай ШКМ, дзе навукаецца 130 чалавек моладзі, сярод якіх 50 комсамольцаў, ваен-най работы не праводзіцца.

Местачковая ачэйка як быццам прыступіла да разгортваньня ваен-най вучобы, вынесшы адпаведную пастанову. Але гэтым і абмежава-лася.

Пастанова ЦК аб абавязковым вайсковым навучаньні ў арганізацыі не прапрацавана.

Адначасна зрываецца і фізкуль-турная работа. 2 фізкультурныя работнікі займаюцца толькі чытан-нем лекцыяў ШКМ. Масавая работа адсутнічае.

Райком комсамолу на гэта не звяртае ніякай увагі.

А. Усьмінскі.

Праверым работу фізкультурных арганізацый

Камісія ВСОФБ прыступіла да правэркі работы фізкультурных ор-ганізацый г. Менску. Правэркай бу-дуць ахоплены ўсе буйнейшыя вытворчыя гурткі, ВДУ, тэхніку-мы і ўстановы, якія праводзяць фізкультуравучую работу ў горадзе.

Асноўная задача правэркі—выя-віць як фізкультурныя арганізацыі перабудавалі сваю работу ў адпа-вешнасьць з рашэньнямі ЦК УсёлК(б), ураду і 1-й усеаюна-най фізкультурнай канфэрэнцыі па вытворчаму прынцыпу; наколькі новыя формы і методы фізкультур-най работы насычаны грамадзя-напалітычным зьместам і набліжаны да запатрабаваньняў вытворчасьці ў сэнсе падняцця вытворчасьці працы, мобілізацыі фізкультурнікаў навокал выкананьня прамісловай 3-га, рашаючага году.

Фізкультурны рух адстае ад задач і запатрабаваньняў абарона-здольнасьці краіны (з рэзолюцыі усеаюна. конф. па ФК). Таму пы-таньне ваенізацыі фізкультурнай

работы павінна заняць адно з пер-шых месцаў у рабоце камісіі. Ахоп усіх фізкультурнікаў ваеннай вучо-бай (па лініі гурткоў Асоавіягэму), разгортваньне работы па ўвараньне-нне ваенна-прыкладных звычак;— вось што павінна быць паказчыкам ваенізацыі фізкультурнай работы.

Неабходна правэрыць, наколькі выконваецца пастанова прэзыдыу-му ЦК ВСССР аб увараньні фізкульту-ры, як абавязковага прадмету ва ўсе навучальныя ўстановы. Рад на-вучальных устаноў недаацэньвае фізкультурную работу. У выніку мы маем скарачэньне навучальных гадзін і фактычнае перанясеньне фізкультурнай работы на пазаш-кольны час (хеміка тэхналёгічны Ін-т), што зрывае работу.

Комсамольскія арганізацыі павін-ны прыняць самы актыўны ўдзел у правядзеньні абследаваньня фіз-культурнай работы, павінны забясп-печыць арганізацыйнае і практыч-нае кіраўніцтва ёю.

Круглаў.

Адказны рэдактар МІХ. ПЛАТАЎ.

Дэманстрацыя рабочай моладзі ў Нямеччыне

Рост уплыву рэволюцыйнай профпазыцыі

ВЭРЛІН, 27.—Выбары ў фабзаў-комы Нямеччыны ў поўным разгары і адбываюцца на ўсіх заводах, дзе больш 20 рабочых. Такіх прадпры-емстваў у Нямеччыне каля 60.000. Рашаючым зьяўляецца вынік выба-раў на буйных і сярэдніх заводах з лівам рабочых ад 200 і вышэй. Та-кіх заводаў у Нямеччыне каля 7.500.

Сьпіс рэволюцыйнай профпазыцыі выстаўлены сёлета амаль на 3000 заводах, прычым пераважна на буй-

ных і сярэдніх заводах; паміж тым, як у мінулым годзе колькасьць сьпі-саў рэволюцыйнай профпазыцыі не перавышала 1.200, а два гады на-зад—500. Частковыя вынікі, якія маюцца пакуль што, ўказваюць на значны рост уплыву рэволюцыйнай профпазыцыі, на гледзячы на ма-савыя скарачэньні рабочых у пер-шую чаргу рэволюцыйных—і на гледзячы на ўсе рэпрэсіі прадпры-емцаў, улады і рэфармістаў.